

**Моніторинг наслідків виконання документа державного
планування для довкілля**

**«Програма розвитку рибного господарства у Вінницькій
області на 2024-2028 роки»**

Замовник: Департамент агропромислового розвитку Вінницької
обласної військової адміністрації

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища. Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування та вжиття заходів для усунення непередбачених звітном про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення та визначення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування здійснюються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» (далі – Порядок).

У цьому Порядку термін «замовник документа державного планування» означає орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документів державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за їх виконанням. Замовником документа державного планування виступає Департамент агропромислового розвитку Вінницької обласної військової адміністрації.

Державний моніторинг водних біоресурсів здійснюється з метою забезпечення сталого використання водних біоресурсів та недопущення їх виснаження.

Екологічний та соціальний моніторинг програми розвитку рибного господарства у Вінницькій області на 2024-2028 роки (далі – Програма) буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час реалізації завдань Програми, втілення всіх заходів

щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне й соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проєкту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення виливи, що не були передбачені раніше.

План екологічного моніторингу.

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля буде визначати порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності, визначає основні завдання системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання:

1. Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи. Строк виконання: один раз після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група перевіряє відповідність проєктних рішень, що спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- замовник результати моніторингу оприлюднює на власному офіційному вебсайті один раз на рік після затвердження документа державного планування та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

2. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Індикатор	Визначення	Індикатор результативності	Періодичність
Водне середовище	<p>1. Моніторинг стану рибних запасів у водоймах області та визначення пріоритетних напрямів їх збереження і примноження.</p> <p>2. Моніторинг стану рибогосподарських водних об'єктів (їх частин).</p> <p>3. Проведення наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів, збирання біологічних і промислово-статистичних даних, розроблення лімітів спеціального використання водних біоресурсів.</p> <p>4. Проведення меліоративних робіт з відновлення природних нерестовищ, шляхів міграцій та місць зимівлі водних біоресурсів на водоймах області.</p> <p>5. Проведення наукових</p>	Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», Закон України «Про аквакультуру»	Перед початком провадження планованої діяльності

	досліджень на водних об'єктах області, з метою визначення видового, вікового різноманіття іхтіофауни, рибопродуктивності, екологічної ситуації.		
Рослинний та тваринний світ	1. Перелік ідентифікованих місць зростання та перебування видів тварин та рослин занесених до Червоної книги України на місці провадження планованої діяльності. 2. Організація і здійснення державного регулювання та контролю за охороною, використанням і відтворенням тваринного світу, забезпеченням ведення моніторингу, державного кадастру та державного обліку об'єктів тваринного світу, які перебувають на їх території	Закони України «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про Червону книгу України»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».	1 раз на рік
Відходи	Кількість утворення відходів	Закон України «Про управління відходами»	1 раз на рік
Здоров'я населення	Захворюваність населення: за загальним рівнем захворюваності та за окремими класами хвороб.	Медико-статистичний аналіз	1 раз на рік

3. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

передбачається вживання заходів, наведених у розділі 7 Звіту про СЕО.

Таблиця 2

Індикатор	Визначення	Індикатор результативності	Періодичність
Агітаційно-просвітницьк і роботи	Інформування, підвищення рівня екологічної свідомості населення.	<ul style="list-style-type: none"> - публікації через засоби масової інформації; - публікування на офіційному сайті Департаменту агропромислового розвитку Вінницької обласної військової адміністрації; - публікування в соціальних мережах; - розробка та складання методичних матеріалів з екологічного та гігієнічного виховання. 	В залежності від обраного індикатору, але не рідше 1 разу в квартал.

4. Методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати: остаточні рішення щодо вибору методів визначення кожного із показників визначаються на наступних стадіях проведення моніторингу.

5. Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку: моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа

державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті заходи, передбачені для здійснення моніторингу, і письмово повідомляє про це Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Організація моніторингу Програми рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- щоквартальна звітність Департаменту агропромислового розвитку Вінницької обласної військової адміністрації про стан виконання заходів, визначених Програмою;

- проведення моніторингу і аналізу повноти та якості виконання заходів Програми;

- залучення засобів масової інформації для висвітлення ходу реалізації Програми.

Організаційне супроводження Програми здійснює Департамент агропромислового розвитку Вінницької обласної військової адміністрації.